

YAPISAL OLMAYAN TEHLİKELERİN AZALTILMASI (YOTA)

Bina Elemanları

YAPISAL ELEMANLAR

YAPISAL OLMAYAN ELEMANLAR

- 1-kolon,
- 2-kiriş,
- 3-taşıyıcı duvar,
- 4-çatı
- 5-temel

Hazırlık Çalışmaları:

Öncelikle okul yönetimi, risk değerlendirme ekibi, öğretmenler ve diğer personelin katılımı ile bir toplantı yapılmalıdır. Kendilerine bir deprem sırasında okulun içinde bulunan yapıya ait olmayan eşyaların sarsıntı sonucu düşüp kayabileceğini, devrilebileceğini ve bu yüzden okul çalışanlarına ve öğrencilere zarar verebilecekleri aktarılmalıdır.

Risk Değerlendirmesi: Risk değerlendirme ekibi okulun tüm birimlerini gezerek, yapıya ait olmayan deprem veya sarsıntı sırasında risk oluşturabilecek eşyaları tespit etmelidir. Bunlar;

Sınıf: Öğretmen dolabı, projeksiyon cihazı, etkileşimli tahta, camlı tablolar, floresan lambalar, öğretmen bilgisayarları. Öğretmen dolap ve masası sınıf tahliyesini engellemeyecek konumda yerleştirilmelidir.

Bilişim Teknoloji Sınıfı: Bütün bilgisayar kasa ve monitörleri, ana sunucu bilgisayar (server), öğretmen dolabı, floresan lambaları

Fizik – Kimya Laboratuvarı: Materyal dolapları, camdan deney malzemeler, diğer deney malzemeleri

Kütüphane: Tüm kitap dolapları, raflarda bulunan kitaplar, camlı tablolar

Öğretmenler Odası: Öğretmen dolapları, çerçevesiz panolar vb.

Ana Sınıfı: Küçük dolaplar, televizyon, floresan lambalar, çerçevesiz panolar, aynalar, kitaplıklar, askılıklar, camlı tablolar, ayakkabılıklar, üst üste konmuş sandalyeler.

Koridorlar: Camlı tablolar, yangın tüpleri, floresan lambalar, çerçevesiz panolar

İdareci odaları: Bilgisayarlar, dolaplar, camlı tablolar

KULLANILACAK SABİTLEME MALZEMELERİ

Sabitlenecek eşyalar için piyasadan sabitleme malzemeleri alınmalı. Bunların bir kısmı hazır (L profiller, vida çeşitleri, dübel çeşitleri, kablo bağları, S kancalar) ve bir kısmı birleştirilerek (dokuma kayışları, cırt bantlar, tokalar, lastik) kullanılacak hale getirilmeli.

SABİTLEME ÇALIŞMASI

Bu çalışmaları mesleki yeterliliği olan teknisyen veya ustalar yapılmalıdır. İşe uygun kişisel koruyucu donanımlar kullanılmalıdır. Elektrikli El Matkabı kullanılırken EK-3'e bakılmalıdır. Katlanır merdivenler kullanırken EK-4'e bakılmalıdır. Güvenlik talimatlarına uyulmalıdır.

YOTA çalışması kapsamında yapılan sabitleme çalışmalarından örnekler

- Sınıf içinde, öncelikle öğretmen dolabı ağır olduğundan 2 noktadan L profiller yardımıyla sabitlenmeli
- Bilgisayar kasası masanın altına özel bir bölme yapılarak yerleştirilmelidir.
- Bilgisayarın monitörü plastik klipsler ve dokuma kayışlar yardımıyla masaya sabitlenmeli.
- Camlı tablolar ve diğer tablolar "S" kanca ve dübel yardımıyla duvara sabitlenmeli
- Floresan ampuller kablo bağı yardımıyla kendi kasasına sıkıca bağlanmalı.

Bilişim teknoloji sınıfında yapılan YOTA uygulamaları

- Çok sayıda bilgisayar bulunan bilgisayar teknoloji sınıfında öncelikle tüm bilgisayar kasaları, çevresi ölçülerek özel tasarlanmış ve uçlarına cırt bant dikilmiş dokuma kayışlar yardımıyla üzerinde bulunduğu masaya sabitlenmeli,
- Daha sonra plastik klipsler ve dokuma kayışlar yardımıyla monitörler üzerinde bulunduğu masaya sabitlenmeli,
- Ardından yine özel boyutlandırılıp hazırlanmış dokuma kayışlar yardımıyla ana sunucu bilgisayar yanında bulunduğu duvara sabitlenmeli,
- Yine bilişim teknolojisi sınıfında bulunan öğretmen dolabı, 2 noktadan L profiller ve dübeller yardımıyla duvara sabitlenmeli,
- Floresan ampuller kablo bağları kullanılarak kendi kasalarına sabitlenmelidir.

Fizik, kimya laboratuvarlarında yapılan YOTA çalışmaları

- Laboratuvarda bulunan tüm dolaplar duvara çeşitli boylarda olan L profiller yardımıyla sabitlenmeli,
- Farklı kimyasal özelliklere sahip maddeler ayrı ayrı dolaplara konarak dolapların sürekli kilitli tutulmalıdır.
- En önemlisi laboratuvardaki test amaçlı kullanılan cam eşyalar için yapılan sabitleme yöntemi olmalıdır. Bu cam eşyalar sert strafor kullanılarak dolapların içinde birbirine çarpmayacak şekilde yerleştirilmelidir.

Kütüphanede yapılan YOTA çalışmaları

- Öncelikle tüm kitaplıklar, yanında bulunduğu duvara çeşitli L profiller yardımıyla sabitlenmelidir.
- Ayrıca kitap rafları önüne özel olarak hazırlanmış lastikler ve "S" kancalar yardımıyla kitapların düşmesine engel olacak bir sistem düzenlenmeli.

Öğretmenler odasında YOTA çalışmaları

- Öğretmen dolapları duvardan yaklaşık 15 cm uzakta olduğu için bu dolapların sabitlenmesinde hazır L profiller kullanılmalıdır. Bu dolapların sabitlenmesi için bir tarafı dolabın üzerine 10 cm gelecek şekilde özel hazırlanmış L profili yaptırılmalıdır.
- Özel yaptırılan L profiller ve dübeller yardımıyla dolapların sabitlenmesi yaptırılmalıdır.
- Ayrıca su sebilleri özel hazırlanmış dokuma kayışlar yardımıyla duvara sabitlenmelidir.

Ana sınıfta YOTA çalışmaları

- Ana sınıfta bulunan Küçük dolaplar, televizyon, floresan lambalar, çerçeveli panolar, aynalar, kitaplıklar, askılıklar, camlı tablolar, ayakkabılıklar mutlaka sabitlenmeli, sivri köşeler darbe emici malzeme ile kaplanmalıdır.
- Çekmece ve dolap kapakları aparatlarla sabitlenmelidir.
- Sandalyeler üst üste konulmamalıdır.
- Dolapların üzerine malzeme istifi yapılmamalıdır.
- Lavabolar sağlam monte edilmelidir. Belirli periyotlarla kontrol edilmelidir.

Diğer YOTA çalışmaları

- Koridorda bulunan tüm camlı ve diğer tablolar "S" kanca yardımıyla üzerinde asılı buldukları duvara sabitlenmeli.
- Duvarlara asılı olan yangın tüpleri özel boyutlandırılmış ve uçları cırt bantlı dokuma kayışlar yardımıyla gerektiğinde kolayca çıkabilecek şekilde sıkıştırılmalı.

Eşyaların yerlerinin değiştirilmesi

- En önemlisi sınıf dolabı, çıkış kapısının yanında bulunmamalıdır. Bu durumun tahliye sırasında sıkıntı oluşturabileceği düşünülerek sınıf dolabı cam tarafına yerleştirilmelidir.
- Öğretmen masası, öğretmen dolabından etkilenmeyecek bir yere yerleştirilmelidir.
- Ayrıca sınıf içindeki sıraların dizilişi şartların uygun olması halinde, öğrencilerin rahatlıkla "çök, kapan, tutun" eğitimlerini yapabilecek konuma getirilebilir. Okulda yapılan afete hazırlık adımlarını öğrencilerin kendi evlerinde de uygulamaları gerektiğini örnekleriyle aktarılması istenebilir.

Pencere camları ve dolap camları şeffaf film ile kaplanmalı.